EUROPEAN ADVISORY BOARD ON CAT DISEASES
ABCD

Robaczyce płuc u kotów

ULOTKA INFORMACYJNA

Co to są nicienie płucne kotów?

- Najczęściej chyba występującym u kotów nicieniem płucnym jest *Aelurostrongylus abstrusus* (Strongylida, Angiostrongylidae).
- Jest on nieduży (długość 5-10 mm, szerokość < 100 µm) i zasiedla oskrzeliki oraz przewodziki pęcherzykowe kotów.
- Rozprzestrzenienie inwazji jest różne i zależy od trybu życia kotów oraz warunków ekologicznych. Często jest ona nierozpoznawana.
- Pozostałe nicienie płucne roznoszone przez mięczaki to *Oslerus rostratus, Capillaria aerophila* and *Troglostrongylus* spp.
- *Capillaria aerophila* może też zarażać człowieka.
- Coraz częściej notuje się inwazje mieszane.

Cykl życiowy i szerzenie się

- Mięczaki lądowe (ślimaki, trzonkooczne) są żywicielem pośrednim *A. abstrusus, O. rostratus* i *Troglostrongylus* spp.
- Larwy A. abstrusus bywają też u wielu żywicieli paratenicznych (myszy, szczury, jaszczurki, żaby, ptaki) zjadanych przez koty.
- Nie można też wykluczyć szerzenia się inwazji od matki przez łożysko lub mleko na potomstwo (np. *Troglostrongylus*).
- Wolnożyjące koty są bardziej narażone na te inwazje.

Objawy kliniczne

- Zalegające jaja, larwy i dorosłe wywołują zapalenie płuc o nasileniu zależnym od gatunku nicienia i liczby osobników.
- Wydaje się, że u kociąt inwazja przebiega ciężej.
- Inwazja może być bezobjawowa lub powodować od lekkich do bardzo ciężkich objawów oddechowych (odoskrzelowe zapalenie płuc, płyn lub gaz w jamie opłucnej)
  - Głównymi objawami są wilgotny kaszel oraz śluzowo-ropny wypływ z nosa, przyspieszenie oddechu i duszność.
  - W cięższych przypadkach może być sinica i kwasica oddechowa.
  - Skutkiem inwazji może być nadciśnienie płucne, a zmiany w drogach oddechowych mogą pozostać także po obumarciu pasożytów, co może nasuwać podejrzenie astmy.
  - Częste są powikłania bakteryjne, czasem z płynem w opłucnej.
- *O. rostratus* wydaje się nie powodować ciężkich zmian.
- *C. aerophila* może wywołać przewlekłe zapalenie oskrzeli.

Rozpoznawanie

- Wykrywanie w kale wykształtuszonych i połkniętych larw po ich zagęszczeniu metodą Baermanna jest najlepszym potwierdzeniem inwazji, pozwala też na ocenę jej nasilenia.
- Cytologia: morfometryczne określenie gatunku larw w kale wymaga dużego doświadczenia. Badanie popłuczyn z dróg oddechowych jest mniej czułe niż badanie kału.
- PCR z wymazem z gardła zwiększa czułość i swoistość diagnozy.
- Rtg płuc pozwala ocenić nasilenie choroby (rozlane zmiany w oskrzelach, pęcherzykach i zmiany śródmiąższowe).

Leczenie

- Zbyt późne rozpoznanie i rozpoczęcie leczenia inwazji *A. abstrusus* może skutkować śmiertelnymi zmianami sercowo-naczyniowymi.
- Leczenie robaczyc płucnych może być doustne, np.:
  - Fenbendazolem
  - Oksymem milbemycyny (4 mg) / prazykwantel (10 mg)
- Są też preparaty nakraplane na skórę, np.
  - Imidaklopryd 10% / moksydektyna 1%
  - Emodepsyd 2.1% / prazykwantel 8.6%
  - Fipronil 8.3% / (S)-metopren 10% / eprinomektyna 0.4% / prazykwantel 8.3%
  - Selamektyna
  - Abamektyna

Robaczyce płuc u kotów

ULOTKA INFORMACYJNA

Leczenie c.d.

- Przy ciężkich objawach niezbędna jest intensywna terapia (nakłucie jamy opłucnej, tlen), a także leki przeciwbakteryjne i kortykosteroidy.

Zapobieganie

- Nie ma szczepionek przeciw robaczycom płucnym.
- Jedyną możliwością zapobiegania jest niewypuszczanie kota z domu, by nie polował.

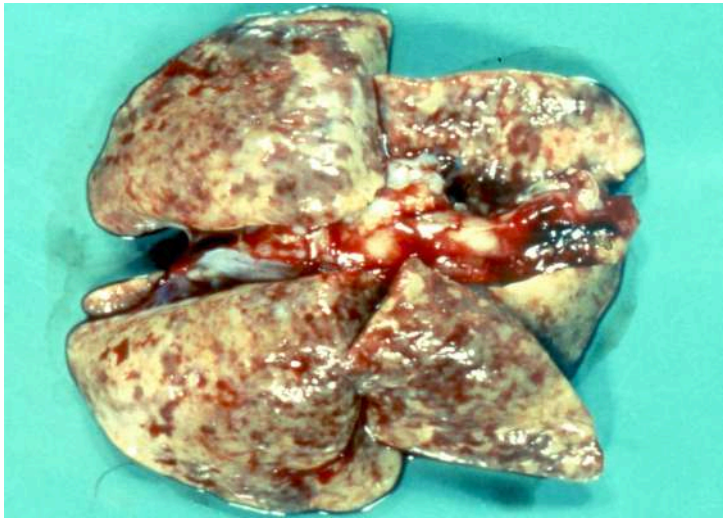

Zdjęcie dzięki uprzejmości Marii Grazia Pennisi (Univ. of Messina).

- *Przypadek ciężkiej elurostrongylozy. Liczne podopłucnowe guzki i wylewy.*

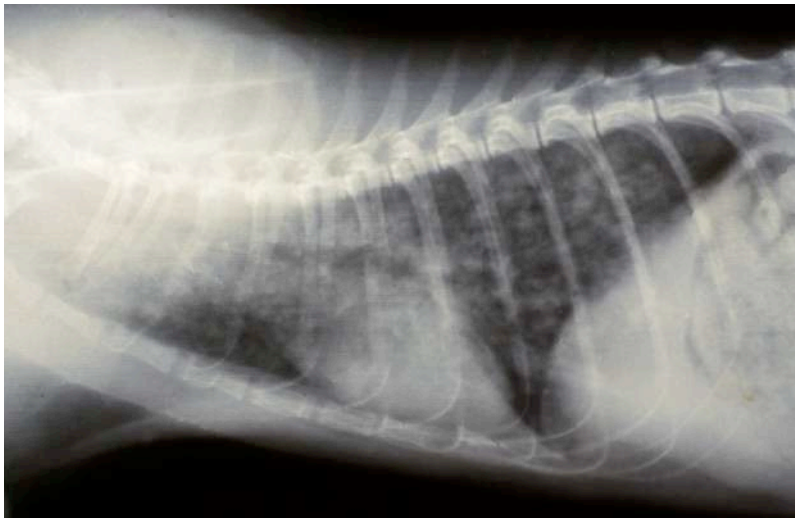

Zdjęcie dzięki uprzejmości Marii Grazia Pennisi (Univ. of Messina).

- *Prawostronny obraz rtg kocięcia z nasiloną elurostrongylozą ukazujący rozsiane zmiany ogniskowe a w płucach.*

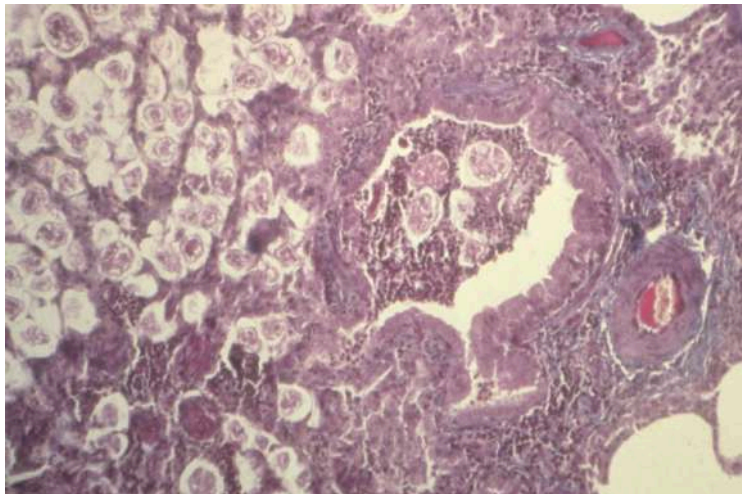

Zdjęcie dzięki uprzejmości Marii Grazia Pennisi (Univ. of Messina).

- *Zapalenie pęcherzyków z nagromadzeniem się larw, zapalenie oskrzelików i rozstrzenie oskrzeli u kota z elurostrongylozą (barwienie HE).*